

da bi jo prebredle nazaj k mami, stara je močila v strugi brke, pa se je najbrž vsem zdela voda — preveč mokra. Le Nataša je bredla po nji in pre-mišljala, kaj bi bilo sedaj le najpametneje ukreniti. Ni dolgo ugibala. „Ako ne morem prenesti stare sem, prenesem mlade nazaj k stari. Živalce se mi smilijo.“ Tako je sklenila in se obenem tudi sama ni zabila domisliti, da ima doma mamo, a mama ima zanjo v omari kruh, sirovo maslo, orehe, klobase, med . . . K sosedom Belci pa pojde rajša pozneje in sama. S tem drobižem je že križ, seveda.

Javna pohvala iz košare in z nasprotnega brega je bila Nataši plačilo za usmiljeno srce. Doma v veži se je še nekoliko poigrala z mucikami, povedala mami, kaj je nameravala storiti in vprašala slednjič: „Mama, mama, povej, no, prosim, zakaj se mucike tako boje vode?“

„I, lej, no? Zakaj se je bojiš pa ti, malopridnica? Ali ne veš, kaj je jutraj pri umivalniku?“

Nataše je bilo skoro sram, vendar je hotela biti boljša od mucik, pa je rekla: „Jaz se pa vendar nisem bala stopiti v vodo.“

„Seveda, ti si bila bosa, muca pa ne more sezuti nogavic. Vidiš, tako je.“

„A!“

Tega ni vedela Žalinova Nataša do danes, sedaj pa ve.

Moja grlica.

Spisal Samko Cvetkov.

asih sedim doma v sobi ali pa na vrtu in berem ali delam kaj drugega . . . pa mi je dolgčas: neseča si želim; stoži se mi po prijateljih, po mojem Ivanu, najdražjem prijatelju. — Tako mi je, da bi jokal . . . Zakaj sem šel proč, zakaj sem ostavil vas, ki ste me ljubili, ki sem jaz vas ljubil? . . .

Žalosten sem, pa se zamislim: ne slišim ničesar, ne vidim ničesar . . . Hipoma me zbudi glasno smejanje, in trenutek na to mi sedi na glavi grlica; ljubka, z vencem črnega perja za vratom, z majhno glavico, rdečimi nogami pa kratkim repkom . . . Da, prav taka je moja grlica in ta mi je tudi edina tolažba v teh težkih časih, ko sem daleč, daleč od prijateljev, ki so mi bili tako dobri in ljubeznivi . . .

Priletela je in sedi na mizi pa brba po papirju. Vzame mi pero in ga odnese ali spusti z mize. Poberem ga, pa zopet mi ga odnese . . . no,

ne zamerim ji tega, rad jo imam in ako bi ji prepovedal kaj, bi bila žalostna in potem bi bilo žalostno vse okolo mene.

Kako sem jo dobil? — Sedel sem nekdanj tako na vrtu in bral, pa me zmoti iz zamišljenja: „Kukr-gu-u, kukr-gu“. Pogledam — na vrtni ograji sedi grlica in se mi priklanja. Stopim k nji in jo primem z roko, pa se ni branila . . .

Udomačila se je takoj: letala je v ograji in ni ušla — k nam je priletela gotovo kot ubežnica — dovolila si je takoj vse . . . prav vse, kar je mogla doseči, je premaknila . . . Ko je prišla zima, smo jo dali v kletko v sobo, da ni letala na mraz, ker sicer bi zmrznila . . . Ej, vi ne veste, kako rado jo zebe, vsa drgeče, če le potegne lahna sapica . . .

Letala je po kletki, jaz pa sem sedel na postelji in jo opazoval in se pogovarjal z njo. Kako je bila zgovorna: skoro da se nisva razumela. To sem pač vedel, da hoče iz kletke, a tega ji nisem dovolil. Kaj hočem? Če ji dovolim enkrat, potem pa hoče vedno, a jaz ne trpim tega, da bi mi kdo kljuboval in me silil h kaki stvari. Ako bi bil izpustil grlico, bi bila odletela bogve kam, in potem bi mi bilo žal in težko, a tega si nisem želel . . . Ko sem ji dajal zrnč v vode, me je ujedala, a kaj sem se zmenil za to, saj niti čutil nisem, to ni bolelo niti malo. Pa ji tudi nisem zameril, da je storila kaj takega, saj prost je rad vsakdo, tudi ptič. Nekega dne pa me je nadlegovala toliko časa, da sem ji odprl vratca in izletela je takoj iz kletke in letela po sobi, naposled pa sedla na peč, kjer so se sušile bučne peške. Takoj jih je nametala polno na tla, pa sem jih moral pobirati: to je bila posledica njene prostosti. Razposajena je bila tako, da ji ni bilo možno skriti nobene reči; zdaj je bila tu, zdaj tam, jaz pa sem jo opazoval, se smejal ter mislil: Rajši bi ji ne pustil veselja.

Toda: ali nisi ti takisto vesel, kadar si svoboden, kadar nimaš skrbi, kadar ti ni treba misliti, kako težko je biti zaprtemu? — Premišljal sem in se zamislil tako globoko, da nisem vedel, ko mi je prevrnila grlica tintnik z mize. Dobro, da je bil zaprt, sicer bi bilo vse polito. Ubil se ni, ker je padel na rob. Takoj sem ujel grlico in jo zaprl v kletko, pa me je pogledala postrani, a tako žalostno — ne šegavo kakor navadno — da sem se obrnil proč in šel. „Ubožica! Hudo ti je, a kaj, ko se ne da pomoči. Če te pustim, pa mi prevrneš zopet kaj“, sem ji rekel, ona pa se je zasmejala poredno kakor bi mislila: „E, kaj, do jutri pozabiš in potem me izpustiš zopet“.

A to se ni zgodilo . . .

* * *

Tako sem se zabaval z grlico in postala mi je ljubka družabnica. Človek se navadi na kako stvar in postane mu takorekoč tako potrebna kakor vsakdanji kruh. A to je nepotrebna navada: kaj mi more koristiti grlica, ako nimam, kar bi del v usta, ako nimam postelje, kjer bi spal? Grlica mi ne pomore čisto nič . . . In vendar: kako prav je, da sem jo ujel!

Oditi sem moral z doma. Brat mi je rekel, da zapodi grlico po svetu, naj zleti, kamor hoče, ker se nima časa ukvarjati z njo. Pa se mi je zasmilila ubožica in vzel sem jo s seboj.

In zdaj!

Kako je prav, da jo imam! Nobenega prijatelja nimam, nobenega znanca: na steni pa visi kletka in iz nje mi poje grlica svoj „kukr-gu-u“. Edina moja prijateljica je, edina moja tolažba v teh žalostnih časih, ko nimam nikogar, ki bi se mi sladko nasmejal ali me sočutno vprašal: „Fran, kaj ti je, da si tako žalosten, zakaj povešaš oči otožno in se ne smeješ?“ Samo grlica me pogleda pomilovalno in zagruji: „Kaj bi bil žalosten, saj bo bolje, boš videl, da bo! Vse bo zopet pri starem. Prideš zopet domov, zopet boš pri domačih; imel boš zopet svojega Ivana, najdražjega prijatelja“.

Tako mi gruli, in potolažim se vsaj nekoliko; a težko mi je še vedno; po tebi, Ivan, mi je težko: kje si in kaj delaš?

Tolažba.

*Pridi k meni, ptička,
in na ramo sedi,
da te potolažim
v tvoji hudi bedi.*

*Malu spet zaklila
pomlad bo vesela,
takrat od radosti
spet boš v gaj zletela . . .*

*Mene pa odnese
angel na višave,
iz nebes bom gledal
nate na dobrave.*

*Takrat pa zapoj mi,
ptičica vesela,
in visoko dvigni
se nad polja bela!*

*Dvigni se nad polja,
zleti na višave
in razglasi svetu
moje ti pozdrave!*

Ivan Stepha.

